

Examensarbete, Högskolan på Åland, Utbildningsprogrammet för Turism och kosthåll

# **TURISMEN I FINLAND 2020**

## **- Covid-19 och den inhemska turismen**

Fanny Skogster, Gabriela Klepacz



2021:15

Datum för godkännande: 19.05.2021  
Handledare: Therese Sjöblom

# EXAMENSARBETE

## Högskolan på Åland

<b>Utbildningsprogram:</b>	Turism och kosthåll
<b>Författare:</b>	Fanny Skogster, Gabriela Klepacz
<b>Arbetets namn:</b>	Turismen i Finland 2020 - Covid-19 och den inhemska turismen
<b>Handledare:</b>	Therese Sjöblom

### Abstrakt

År 2020 inleddes med en global pandemi av viruset Covid-19. Detta resulterade i stängda landsgränser, restriktioner samt många rekommendationer att hålla koll på.

Syftet med detta arbete är att undersöka hur inhemsk turism har påverkats av rådande omständigheter och vilka reseanledningar resenärer hade år 2020.

Studien är byggd på en kvantitativ undersökning i form av enkät, och stöds av litteratur baserat på två teorier, Maslows behovshierarki och Pearces Travel Career Ladder.

Vi drar slutsatsen att människor har åsidosatt säkerheten för att fylla andra behov, samt att deras reseanledningar inte har förändrats trots Covid-19.

Vi utförde vår arbete på början av året 2021, vilket gör att fullständig statistik och analyser för år 2020 är inte tillgängliga och pandemin är fortfarande pågående. Vårt förslag på vidare forskning är därför att man efter pandemin undersöker mera ingående t.ex. den ekonomiska påverkan eller hur turismindustrin ändrats efter Covid-19.

### Nyckelord (sökord)

Inhemsk turism, Covid-19, Hemester, Reseanledningar, Maslow, Travel Career Ladder

<b>Högskolans serienummer:</b>	<b>ISSN:</b>	<b>Språk:</b>	<b>Sidantal:</b>
2021:15	1458-1531	Svenska	39 sidor

<b>Inlämningsdatum:</b>	<b>Presentationsdatum:</b>	<b>Datum för godkännande:</b>
05.05.2021	12.05.2021	19.05.2021

# DEGREE THESIS

## Åland University of Applied Sciences

<b>Study program:</b>	Hospitality Management
<b>Author:</b>	Fanny Skogster, Gabriela Klepacz
<b>Title:</b>	Tourism in Finland 2020 - Covid-19 and Domestic Tourism
<b>Academic Supervisor:</b>	Therese Sjöblom

### Abstract

The year 2020 started with Covid-19 and a global pandemic. This led to closed borders, restrictions and many recommendations to keep track of.

The purpose of this thesis is to examine the impact current circumstances have on domestic tourism.

The study is based on a quantitative survey in the form of a questionnaire, and is supported by literature based on two theories, Maslow's hierarchy of needs and Pearce's Travel Career Ladder.

The conclusion is that humans have neglected safety to meet other needs, and their travel motivations have not changed despite Covid-19.

We carried out our work at the beginning of the year 2021, which means that complete statistics and analyzes for the year 2020 are not available and the pandemic is still ongoing.

Our proposal for further research is therefore that after the pandemic, more detailed investigations are made, e.g. the economic impact or how the tourism industry has changed after Covid-19.

### Keywords

Domestic tourism, Covid-19, Staycation, Travel motivation, Maslow, Travel Career Ladder

<b>Serial number:</b>	<b>ISSN:</b>	<b>Language:</b>	<b>Number of pages:</b>
2021:15	1458-1531	Swedish	39 pages

<b>Handed in:</b>	<b>Date of presentation:</b>	<b>Approved on:</b>
05.05.2021	12.05.2021	19.05.2021

# INNEHÅLLSFÖRTECKNING

<b>1. INLEDNING</b>	<b>6</b>
1.1 Bakgrund	6
1.2 Syfte	7
1.3 Frågeställning	7
1.4 Avgränsning	7
1.5 Teoretisk referensram	7
<b>2. METOD</b>	<b>8</b>
2.1 Bekvämlighetsurval	8
2.2 Kvantitativ undersökning	8
2.3 Enkätundersökning	9
<b>3. TEORI</b>	<b>10</b>
3.1 Reserestriktioner i Finland 2020	10
3.2 Hemester	12
3.3 Ekonomisk påverkan	14
3.4 Reseledning	16
3.5 Maslows behovshierarki	17
3.6 Travel Career Ladder (TCL)	18
<b>4. EMPIRI</b>	<b>21</b>
4.1. Processbeskrivning	21
4.2 Sammanställning av enkätsvar	22
<b>5. ANALYS</b>	<b>28</b>
5.1 “100 skäl att resa i Finland”	28
5.2 Maslows behovshierarki	29
5.3 Travel Career Ladder	30
<b>6. SLUTSATS</b>	<b>33</b>
6.1 Reliabilitet och validitet	34
6.2 Förslag till vidare forskning	34
<b>KÄLL- OCH LITTERATURFÖRTECKNING</b>	<b>35</b>
<b>BILAGOR</b>	<b>40</b>
Bilaga 1 - Enkätfrågor på svenska	40
Bilaga 2 - Enkätfrågor på finska	41

# 1. INLEDNING

För turistnäringen var året 2020 något man inte sett förr. En global pandemi satte stopp för fritidsresor världen runt, och en rejäl torka drog över hela industrin. Turismen stannade upp nästan helt och hållet pga. viruset Covid-19 och dess spridning som ledde till den globala pandemin.

I Finland skedde förändringen 29 januari 2020 när första Covid-19 fallet bekräftades i landet, och hädanefter har läget i Finland såsom i världen förändras snabbt. Den inhemska turismen och "hemestring" kan ses som en räddare i nöden under detta år, speciellt under sommarsäsongen, eftersom utlandsresor varit i stort sett förbjudna sedan mars 2020.

Turism definieras av World Tourism Organization, UNWTO, som människors aktiviteter när de reser till och vistas på platser utanför sin vanliga omgivning för kortare tid än ett år för affärer, fritid eller andra syften (UNWTO, 2019).

Turismen utvecklades och blev en stor del av den ekonomiska sektorn på 1950-talet och har hädanefter bara fortsatt växa. Innan detta hade resande uppfattats endast som en fritidsaktivitet, men är idag en av världens största näringar (Aronsson & Tengling, 2003).

## 1.1 Bakgrund

När vi skulle välja vårt ämne diskuterade vi vad som känns mest intressant för oss att skriva om. Vi båda ville skriva om turistnäringen och att skriva om pandemin kändes nästan oundvikligt. Vi upplevde påverkan av Covid-19 på en personlig nivå och vi ville se en mer omfattande bild på hela näringen. Ämnet är aktuellt och relevant och medför oro för turismens framtid. Viruset Covid-19 påverkar branschen och näringslivet i flera år framöver, därav även vår framtid.

## **1.2 Syfte**

Syftet med detta arbete är att få en större inblick i människors reseanledningar under en global pandemi. Ett delsyfte är att undersöka den globala pandemins påverkan på turistnäringen i Finland, med fokus på den inhemska turismens betydelse. Vi kommer även forska om hemester, fenomenets uppkomst och dess betydelse under Covid-19.

## **1.3 Frågeställning**

Frågeställningarna vi jobbar utifrån är vad som motiverar människor att resa under Covid-19, vad hemester är, samt hur den globala pandemin påverkat turistnäringen i Finland.

## **1.4 Avgränsning**

Vi har valt att avgränsa oss geografiskt och undersöka endast turismnäringen och betydelsen av inhemsk turism i Finland. Vi riktar även in oss på endast fritidsresenärer och avstår från bl.a. arbetsresande. Målgrupp för vår undersökning är finländare som har fritidsrest inom landet under året 2020. I detta arbete använder vi oss av ordet "finländare" för personer som är bosatta i Finland.

## **1.5 Teoretisk referensram**

Den teoretiska referensramen vi valt att använda i arbetet och enkätundersökningen är i huvudsak Travel Career Ladder av professor Phillip L. Pearce och doktor Uk-II Lee. Vi kommer även använda oss av Maslows teori om behovshierarki.

## **2. METOD**

Vi valde att besvara våra frågeställningar och uppnå syftet genom en litteraturstudie, där vi använt oss av artiklar, myndigheters pressmeddelanden och böcker. Vi genomförde även en kvantitativ undersökning i form av en enkät för att se om teorin stämmer överens med verkligheten. Arbetet och enkäten baserar sig på Maslows behovshierarki samt Travel Career Ladder av Pearce.

### **2.1 Bekvämlighetsurval**

Den enda ramen för vår målgrupp i undersökningen är finländare över 18 år. Vi anser att personer under 18 år nödvändigtvis inte kan påverka resandet utan i många fall är det föräldrar eller förmyndare som gör beslutet.

Vår motivering till en så bred målgrupp är att få så många svar som möjligt, oberoende av ålder och socioekonomisk status. Undersökningen kommer att spridas via sociala medier. En sådan spridning kan resultera i att vi når olika människor och att individen själv gör valet till att besvara enkäten. Detta påverkade vårt beslut att använda oss av bekvämlighetsurval när det gäller respondenter.

### **2.2 Kvantitativ undersökning**

Kvantitativ metod är bra då är det handlar om att sätta siffror på undersökningsmaterialet. Det vanligaste sättet att samla in data inom denna metod är genom en enkät eller ett frågeformulär (Eliasson, 2010). En kvantitativ undersökning är inriktad på att analysera, upptäcka och jämföra samband mellan olika variabler (Christensen et al., 2016).

Eftersom vi undersöker om människor har rest under året 2020 i Finland är det en tydlig kvantitativ frågeställning där svaret utges i siffror. Med en kvantitativ undersökning blir det även lättare för oss att jämföra vår insamlade statistik med befintlig.

## **2.3 Enkätundersökning**

Undersökningen i detta arbete kommer att ske i form av en enkät. Målet för enkäten är att samla in minst 250 svar och den är tillgänglig på båda inhemska språken, finska och svenska. Enkäten kommer att genomföras via Google Formulär och spridas via sociala medier.

Enkätundersökningar är billiga att genomföra då de oftast bara kräver tryck, eller i dagens läge kan enkelt delas över nätet. Dessutom kan respondenten själv välja tidpunkt för att svara på frågorna. Trots det så brukar enkäter få färre svar än intervjuundersökningar, vilket kan bero på den personliga kontakten man får under en intervju (Eliasson, 2010).

Efter att data är insamlat börjar man med att få en övergripande bild av materialet, gå igenom vilka frågeställningar man ska få svar på genom undersökningen och då kommer man ofta på vilka variabler som är mest centrala i analysen. Regel är att ifall man fått fler än 25 respondenter, är det bäst att använda sig av ett program för dataanalys. Därefter tolkar man data till siffror som en dator kan hantera och förstår sig av, dvs. identifierar mätskalan. Eftersom enkäten sprids via internet klassas det som en webbenkät (Christensen et al., 2016). Vi kommer att använda oss av Google analysverktyg för att sammanställa svar och diagrammen för redovisning av svar.

### **2.3.1 Anonymitet**

Alla respondenter i undersökningen är helt och hållet anonyma. Den enda basinformation vi samlar in är ålder och på vilket språk de föredrar att svara på formuläret.

Anonymitet kan ses som en fördel i enkätundersökningar eftersom respondenten kan vara helt ärlig utan att avslöja sin identitet (Christensen et al., 2016). Vi ansåg att anonymitet är en viktig faktor i denna undersökning eftersom det förekommit en viss stigmatisering och skuldbeläggning av personer som rest under pandemin.



### **3. TEORI**

I december 2019 uppkom ett nytt och smittsamt coronavirus, Covid-19, i Wuhan, Kina. Trots den kinesiska regeringens åtgärder, som bl.a. samhällskarantäner, utvecklades utbrottet till något som WHO kallade en global pandemi. I mars 2020 var Europa epicentrum för denna pandemi, och länder började införa begränsningar om fri rörlighet. Smittsamma sjukdomsutbrott, som Covid-19, äventyrar turistnäringen rejält eftersom industrin är beroende av mobilitet (Yang et al., 2020).

Under januari - maj 2020 minskade antalet internationella resenärer världen runt med 56%, och det förlorades 320 miljarder dollar i turismexport (UNWTO, 2020a). I Finland minskade antal utrikesresor med flygplan under sommarsäsongen med 95% och antalet båtresor med 70% när man jämför med året innan (Tamminen & Nurmi, 2020).

Teoridelen inleds med en redovisning av reserestriktioner i Finland år 2020 för att bygga en grundläggande bild över situationen. Därefter introduceras begreppet hemester och pandemins ekonomiska påverkan. Även Maslows behovshierarki och Travel Career Ladder av Pearce presenteras för att förstå psykologin bakom varför människor överhuvudtaget väljer att resa.

#### **3.1 Reserestriktioner i Finland 2020**

De finska myndigheterna har fattat flera beslut för att bromsa spridningen av viruset Covid-19 i landet. Dessa rekommendationer och restriktioner har innefattat bl.a. begränsningar av sammankomster och tillställningar, reserestriktioner och riktlinjer gällande distansarbete (Statsrådet, 2020a).

Nedan presenteras en kort tidslinje över restriktioner som vi skribenter anser att är mest relevanta för ämnet. Det är dock observerbart att det publicerats flera rekommendationer än de vi tar fasta på i detta arbete. Dessutom har restriktionerna både lindrats och skärpts av och an med några veckors mellanrum under det gångna året.

Den 16 mars 2020 beslöt regeringen om att införa reserestriktioner. Person och passagerartrafiken avbröts med undantag för återvändande av finska medborgare och personer bosatta i Finland. Det rekommenderades omedelbar återkomst för finska turister utomlands, och två veckors karantän uppmanades för de återkommande. Man rådde även medborgare och bosatta i landet att inte resa utomlands (Statsrådet, 2020b).

25.3.2020 begränsas rörelsefriheten i Nyland för att minska risken av smitta; invånarna i Nyland ska hålla sig inom landskapets område. Fritidsresor förbjuds och invånare utanför landskapet kan inte besöka Nyland. Denna begränsning gällde fram till den 15 april (Statsrådet, 2020c).

I början av maj enas regeringen över en sk. hybridstrategi för att hantera covidkrisen, och man börjar gradvis upplösa restriktioner. Spridningen har avstannat tack vare de införda restriktionerna och ökad hygien. Fritidsresor till utlandet uppmanas fortfarande inte, men inrikesministeriet utarbetar anvisningar för hur gränstrafiken stegvis ska öppnas. Finland anser att det är viktigt att åtgärderna för att avveckla begränsningarna av gränstrafiken samordnas inom EU (Statsrådet, 2020d).

Covidrestriktionerna avvecklas stegvis från och med 1 juni 2020, och man har som målsättning att bromsa epidemin på ett sätt som har så små negativa konsekvenser som möjligt för samhället, människor och företag. Restauranger, bibliotek och simhallar öppnas igen och turism i hemlandet tillåts inom riktlinjer av Institutet för hälsa och välfärd, THL (Statsrådet, 2020f).

”Det är ett förnuftigt beslut att öppna för turism i hemlandet. Som minister med ansvar för turism tycker jag att det är viktigt att vi får igång resandet och ekonomin i Finland igen, givetvis på säkerhetens villkor. Resebranschen har lidit mycket av coronakrisen och vi kan underlätta situationen genom att tillåta resande inom landet. Eftersom epidemin inte ännu är över vädjar jag till alla resenärer och företagare inom branschen, att vi alla ska göra vad vi kan för att upprätthålla en trygg turism”  
- Näringsminister Mika Lintilä (Statsrådet, 2020e).

Resor inom hemlandet ansågs inte öka risken för smittospridning något märkbart. Det utarbetades anvisningar för hur man kan resa på ett tryggt sätt, och både resenärer samt företag skulle se till att anvisningarna följs (Statsrådet, 2020e).

Fram till 23 december 2020 har det i Finland konstaterats sammanlagt 34 084 sjukdomsfall av Covid-19, och 524 dödsfall. Själva ökningen av virusfall i Finland har mattats av, och de senaste veckorna har många regioner vidtagit nya åtgärder (THL, 2020b). THL varnar för att resor under julen kan öka risken för smitta, men att man kan tryggt fira jul hemma med en liten grupp. Om man reser under årsskiftet betonas att man tar i beaktande försiktighetsåtgärder och undviker kollektivtrafik (THL, 2020a).

I februari 2021 infördes nya regler om inresa till Finland. Resenärer som trafikerat från Sverige eller Estland till Finland med passagerarfärja måste uppvisa endera ett negativt Covid-19 test eller ett intyg över att man tillfrisknat från viruset. Rekommendation för kravet av negativt test för resenärer har THL förespråkat redan i januari, och bl.a. flygbolaget Finnair kräver negativt Covid-19-test av alla sina passagerare till Finland. Som undantag krävs inget negativt test för resenärer mellan Åland och Sverige (Karlsson, 2021).

### **3.2 Hemester**

Hemester kan ses som ett relativt nytt fenomen inom turismindustrin, som vuxit fram under de senaste 10 åren. Begreppet hemester kommer från engelskans *staycation*, (*stay* - stanna, *vacation* - semester) och definieras som semester som tillbringas i sitt hemland eller semester man spenderar hemma med dagsutflykter till olika lokala attraktioner.

“A holiday spent in one's home country rather than abroad, or one spent at home and involving day trips to local attractions” (Oxford Dictionary, n.d.).

Hemester, eller *Staycation*, fick sin början i USA år 2008 som följd av den ekonomiska krisen; många tvingades begränsa sina utgifter och därav minska sin semesterbudget (Goncalves, 2020).

Hållbar livsstil och hållbart resande har också blivit alltmer populärt under de senaste åren och ordet flygskam slog igenom i Sverige i slutet av år 2017. Även klimataktivisterna Greta Thunberg har förespråkat för att resa med bl.a. tåg istället för flygplan för att minska på koldioxidutsläpp (Wolrath-Söderberg & Wormbs, 2019). Hemester är en form av turism som redan innan pandemin blev trendigt och förknippas med hållbar turism. Hemester anses vara en mer ekologisk samt ekonomisk variant av resande (Goncalves, 2020).

I Finland har det även genomförts marknadsföringskampanjer för att öka inhemskturism. En utmaningskampanj, "Upptäck ditt Finland", startades för landets hundraårsjubileum år 2017 och utmanade finländare att resa mer i sitt hemland. En annan kampanj, "100 skäl att resa i Finland 2018", var finansierad av turistnäringen och hade likaså som syfte att inspirera finländare att resa inom landet (Arbets- och Näringsministeriet, n.d.).

Kampanjen "100 skäl att resa i Finland" genomfördes återigen år 2020, och hade som avsikt att än en gång inspirera finländare att resa inom Finland, på ett tryggt sätt. Denna gång var det också som mål att förlänga den inhemska turistsäsongen, och kampanjperioden var mellan 1.5-31.10.2020 (Aalto, 2020).

Regeringen tilldelade denna kampanj finansiering på 500 000€ för att stödja den inhemska turismen. Orsaken för finansieringen var att hjälpa till med genomföringen av en rikstäckande kampanj, som lyfte fram tjänster och produkter från inhemska turistföretag, öka synligheten hos ett större antal små och medelstora turistföretag från hela Finland, och för att främja företagets återhämtning från covidkrisen (Arbets- och Näringsministeriet, 2020).

### **3.2.1 Hemester och Covid-19**

World tourism organization, UNWTO, lyfter fram den inhemska turismens betydelse för att driva ekonomisk återhämtning runt hela världen, efter de ekonomiska effekterna av viruset Covid-19 (UNWTO, 2020b).

Under Covid-19 kan hemester ses som en räddare i nöden. På grund av reserestriktioner och stängda landsgränser blev inhemsk turism det enda alternativet, och räddade samtidigt flera turistföretag som pandemin annars skulle ha ruinerat. Enligt Statistikcentralen var mängden

övernattningar, utförda av finländare i sitt hemland, nästan på samma nivå som året innan, med en minskning på endast 2%: under maj-augusti 2020 gjorde finländarna 9,7 miljoner fritidsresor med övernattnings i Finland (Pölkki, 2020).

Covid-19-situationen har alltså påverkat finländarnas resvanor. Enligt en undersökning genomförd i juli 2020 av ovannämnda kampanjen, "100 skäl att resa i Finland", har 67% av respondenterna svarat att de kommer resa inom hemlandet under sommaren. Intresset för inhemsk turism var störst hos åldersgruppen 18-34, där 74% svarade att de kommer resa inom Finland. I undersökningen kommer det även fram att 23% av de tillfrågade planerade att öka den inhemska turismen på grund av den rådande situationen. 15% av respondenter svarade att de inte hade valt inhemsk turism överhuvudtaget om det inte varit för undantagstillståndet. Den främsta orsaken till förändrade turismplaner inom hemlandet var viljan att stödja finska företag och entreprenörskap (Hellén, 2020).

Trots att finländare semestrade i hemlandet under sommaren 2020 och kompenserade på flera håll bortfallet av utländska turister finns det stora skillnader landskap emellan. I de österbottniska landskapen var antalet inhemska turister högre än åren tidigare. I Nyland och på Åland har antalet övernattningar däremot minskat mest (Ekholm et al., 2020).

Minskningen i övernattningar på Åland beror delvis på att trafiken till Åland försvårades på grund av att det saknades normal trafik. Passagerarfärjorna trafikerade inte som normalt och tog inte lika många resenärer. Resenärer från Sverige och Finland står vanligtvis för 86% av alla övernattningar på Åland (Nylund, 2020).

### **3.3 Ekonomisk påverkan**

År 2019 bidrog turismindustrin med totalt 9,1 biljoner dollar, vilket är 10,4% av världens bruttonationalprodukt (World Travel & Tourism Council, 2021). I Finland år 2018 stod turismen för 2,7% av landets BNP och drygt 140 000 människor, 5,4% av den finländska arbetskraften, jobbade inom sektorn (Visit Finland, 2020). På Åland är turism den viktigaste exportnäringen, och står för 18,4% av Ålands BNP; år 2019 arbetade var femte ålänning i den

privata sektorn inom turism eller inom en bransch som indirekt bidrog till näringen (Visit Åland, 2019).

Covid-19 pandemin har medfört svårigheter för världsekonomin. Året 2020 kallas det sämsta året i turismens historia, med 1 miljard färre ankomster år 2020 i jämförelse med 2019. Detta betyder en minskning på 74% i internationella ankomster och en beräknad förlust på 1,3 biljoner US\$ i exportintäkter enligt en rapport av UNWTO i januari 2021. Rapporten redovisar även att 100 - 120 miljoner tjänster, som direkt bidragit till turismindustrin, har äventyrats som följd av pandemin (UNWTO, 2021).

I Finland har Covid-19-pandemin minskat turisternas sammanlagda konsumtion i landet med 42%. År 2019 var inhemska och utländska turisternas konsumtion i Finland 16,1 miljarder euro, år 2020 låg summan på 9,3 miljarder euro. Detta betyder att pandemin har minskat konsumtionen med nästan 7 miljarder euro (Arbets- och Näringsministeriet, 2021).

Den inhemska turismen i Finland ökade kraftigt under sommarsäsongen, och bortfallet av utländska resenärer kompensades delvis av inhemska turister. Efterfrågan på hyresstugor ökade i maj och fortsatte fram till slutet av året, hotellen hade emellertid en negativ utveckling av efterfrågan från och med mars, och på övriga inkvarterings ställen började efterfrågan öka från och med juli. Den positiva effekten av inhemsk turism vände dock neråt i september när åtgärderna för att bromsa spridningen av viruset återigen skärptes (Arbets- och Näringsministeriet, 2021).

Covid-19 har likaledes slagit hårt mot den åländska ekonomin; den viktigaste näringen är turism och pga. reserestriktioner har denna näring lidit en hel del. Ålands främsta turistgrupp, svenska turister, minskade drastiskt med en nedgång på 72%. Denna siffra innefattar både kryssningsresenärer samt övriga inresande från Sverige (ÅSUB, 2021). Ålands BNP har under året 2020 rasat med 16%, och en rekordhög arbetslöshet har framkommit som följd (TT-Nyhetsbyrån, 2021).

### 3.4 Reseledning

Resande är en del av människors liv. Redan i Romarriket har rikare medlemmar av samhället rest till sommarresorter. Deras resemotivationer var oftast omväxling från stadsröran och värme, samtidigt som resandet oftast kopplades ihop med avkoppling och relationer i olika former (McIntosh, R W, Goeldner Ch. R., Ritchie J.R, 1990).

#### 3.4.1 Vad motiverar oss till resande?

Ordet motivation kommer från verbet *motivera*; motivation ska uppmuntra en individ att utföra ett visst mål (McIntosh, R W, Goeldner Ch. R., Ritchie J.R, 1990). I boken "Tourism Studies and the Social Sciences" skriven av Andrew Holden 2004 läser man om turistens motivation från en psykologisk analys av Giuli Parrinello. Parrinello säger att motivationer i turismen är tydliga och det är just motivationer som sätter igång hela processen av resandet. Parrinello anser att utan motivationer och önskan att resa skulle turistindustrin inte existera (Holden, 2004).

"Tourist motivation is a special subset of the wider interest area of human motivation and can be defined as the total network of biological and cultural forces which give value and directions to travel choice, behaviour and experience" Philip L. Pearce (Pearce, 2011).

Peter E. Murphy, 2013, skriver i boken "Tourism a Community Approach" om fyra motivationsfaktorer som påverkar efterfrågan på turistresor. Den första är *fysiska* motiv där det ingår avkoppling och medicinska resor, den andra är *kulturella* motiv då man har som mål är att lära sig mer om resmålets kultur, tradition, religion och vanor. Därefter kommer *sociala* motiv; de har som mål omväxling från vardagens rutiner, skapa nya relationer eller behålla och vårda de befintliga relationerna man har.

De sociala motiven kan också innebära att individen vill uppnå högre status genom att resa till ett prestige resmål. "Visiting friends and relatives tourism", besöka släkt och vänner, är en produkt där motiveringen till att resa är att vårda befintliga relationer.

Sista motivet enligt Murphy är *fantasimotivet*. Med detta menar han att människan upplever resglädje redan innan själva händelse genom bygga förväntningar och planera resans gång (Murphy, 2013).

Pearce och Lee, 2005, skriver i sin studie "Developing the Travel Career Approach to Tourist Motivation" om begreppet Travel Career, dvs. resekarriär. Pearce menar då att olika personer är i olika stadier av resande och att deras motivationsfaktorer påverkas av reseerfarenheter och ålder (Pearce & Lee, 2005).

### **3.4.2 Turist i fara - reseanledningar för turister som åsidosätter säkerheten**

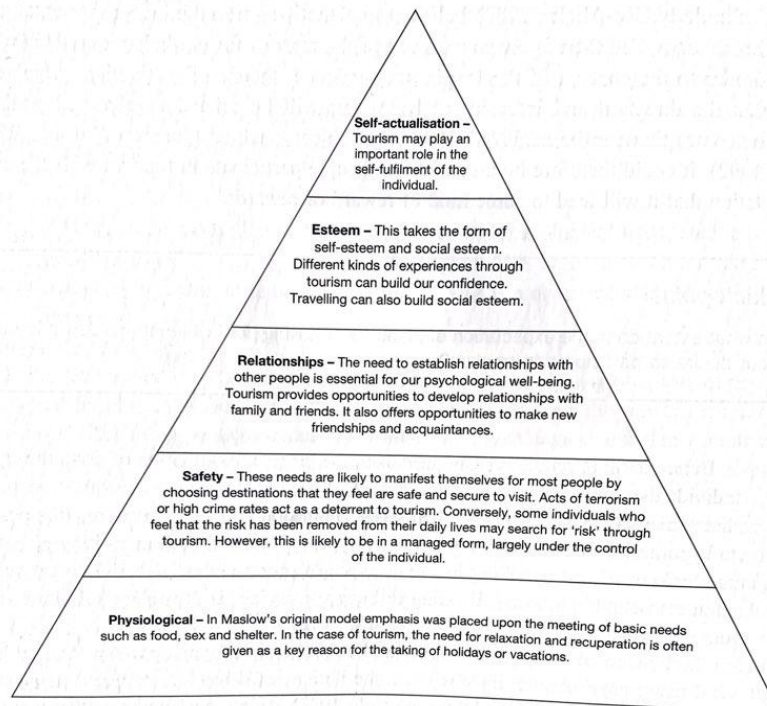
Vissa turister söker efter farliga upplevelser. Philip L. Pearce skriver i boken "Tourist Behavior and the Contemporary World" att turister endera undviker eller vill bli en del av resor som anses farliga i dagens värld. Vissa turister betalar stora summor för att springa bland halvvilda tjurar på spanska gator eller vill ställa sig på kanten av en vulkan (Pearce, 2011). Med tanke på reserestriktioner och rådande omständigheter år 2020, kan man anse att resande under pandemin faller inom begreppet "turist i fara".

Pearce, 2011, utgår i boken "Tourist Behavior and the Contemporary World" från studien "Developing the Travel Career Approach to Tourism Motivation" han utförde tillsammans med Lee där de undersökte reseanledningar och Travel Career. Utgående från den teorin har turisten olika motivationsfaktorer beroende på hens reseerfarenhet.

## **3.5 Maslows behovshierarki**

Maslows behovspyramid, figur 1, visar enkelt hur vi rangordnar våra behov. Längst ner i pyramiden hittar man det som behövs för överlevnad. Ju högre behovet befinner sig på pyramiden, desto mer bidrar det till vårt välmående. Maslows behovsteori bygger sig på tanken att människan fokuserar först och främst på att tillfredsställa sina behov nerifrån och kan inte hitta motivation till att ta nästa steg i pyramiden tills de är tillfredsställda (Fletcher et al., 2017).





**Figure 3.2** Maslow's hierarchy of needs in the context of tourism (after Maslow, 1954).

Figur 1: *Maslows behovshierarki, pyramid (Holden, 2004)*

En mer generell behovsanalys för turism beskriver fysiska behov som en fysisk aktivitet, dvs. motion och idrott. Därefter följer kulturella behov, som ett behov för att lära sig om andra kulturer (som musik, konst, dans, osv.). Sociala behov är att träffa nya människor samt vårda befintliga relationer, testa nya erfarenheter och miljöombyte.

I den mer allmänna behovsanalysen ingår även behovet av status, dvs. erkännande och uppmärksamhet av andra för att bygga upp sin självkänsla. Dessa behov är oberoende från varandra och är individuella från person till person och kan dessutom variera inom tiden (Aronsson & Tengling, 2003).

### **3.6 Travel Career Ladder (TCL)**

Resekarriär är ett begrepp som används inom turismens motivationsforskning. Begreppet använd främst av forskaren Philip L. Pearce. Hans teori bygger sig på att människor befinner sig i olika karriärfaser i sitt resande och detta reflekteras i deras resemotivations-mönster.

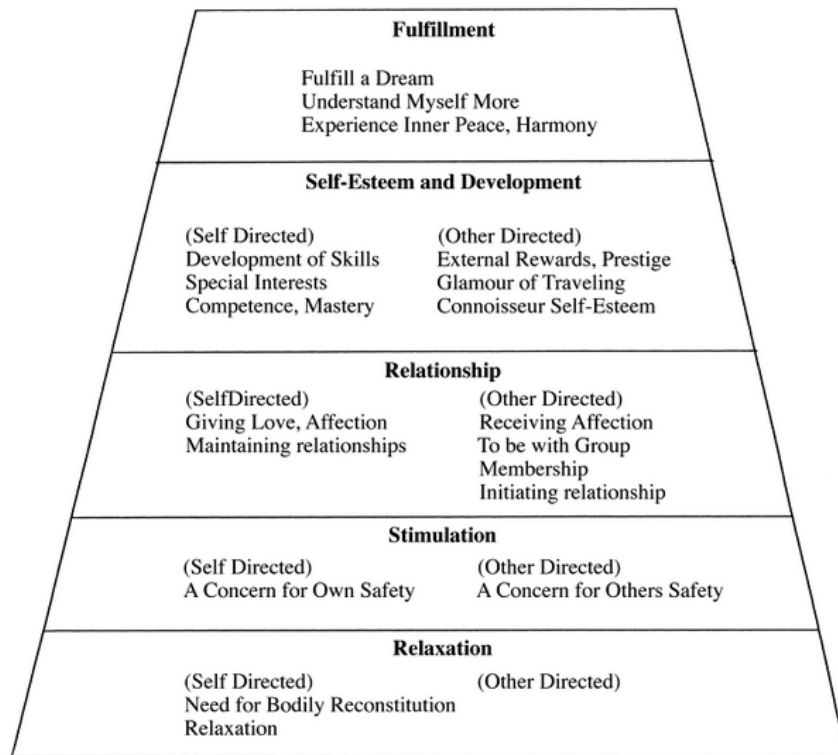
Begreppet Travel Career Ladder (TCL) bygger sig i grunden på Maslows teori om behovshierarki, men denna utveckling fokuserar sig på turism.

TCL visar vad som motiverar resenärer till resa beroende på deras erfarenheter och beskriver det inom fem olika nivåer. Dessa fem nivåer är följande: behovet för *avkoppling*, behovet för *säkerhet*, behovet av *relationer*, behovet för *självkänsla* och *utveckling*, samt behovet för *självförverkligande*. Såsom i Maslows behovshierarki, är behoven här också lagda i en rangordning (*se figur 2*) (Pearce & Lee, 2005).

Till skillnad från Maslows behovshierarki säger Pearce och Lee att reseanledningar inte bygger sig på bara ett behov, utan turisten kan ha flera behov men ett som dominerar över de andra. Enligt deras teori skiljer sig turistens motivation till resande, det dominanta behovet, beroende på individens erfarenhet i resande (turistens resekarriär). För att bättre förstå turistens drivkrafter och bevisa sin teori gjorde Pearce och Lee en studie, "Developing the Travel Career Approach to Tourism Motivation", i form av en enkät. De fick 1012 svar av personer från olika länder, med största delen respondenter från Australien och Storbritannien. 47% av de svarande var mycket erfarna av resande och resterande 53% var mindre erfarna eller ovana resenärer (Pearce & Lee, 2005).

Undersökningen hade som mål att ta reda på vad som motiverade respondenterna till resande, beroende på vilka erfarenheter de har. De svarande fick välja av 143 motiv byggda på grundläggande motivationsfaktorer såsom relation, avslappning eller flykt, stimulation och självutveckling. Under analysen var det 72 motivationer som fick flest svar, så man valde att sammanställa vissa motivationer som en. Därefter begränsade analytiker de 72 motivationerna, genom att sammanställa dem i grupper de utgår från (Pearce & Lee, 2005).

Resultaten blev 14 motivationsfaktorer som grund: nya upplevelser, flykt och avslappning, relationer, självständighet, status, sökande efter natur, romans, självutveckling genom kontakt med värdfolk eller destination, nostalgi, stimulation, isolation, självutveckling (personlig), tillhörighet och självförverkligande (Pearce & Lee, 2005).



Figur 2: *Travel Career Ladder pyramid*, källa: (Ryan, 1998)

Inom de 14 motivationsfaktorerna hade människor med låg reseerfarenhet blivit mest påverkade av stimulation, självständighet, självförverkligande, nostalgi, romans och tillhörighet. De mer erfarna resenärerna svarade däremot att de drivs av självutveckling genom kontakt med värdfolk eller destination samt sökande efter natur.

De tre viktigaste motivationerna är nya upplevelser, flykt och avslappning och relationer. Dessa faktorer visade ingen betydlig skillnad mellan respondenter med låg eller utvecklad resekarriär; båda grupperna tyckte att de tre motivationer har drivit dem till resande. Detta visar alltså att dessa motivationer är grundläggande drivkrafter till resande, dvs. oavsett hur mycket eller lite man har rest påverkar och motiverar dessa tre faktorer alltid en till resande (Pearce & Lee, 2005).

## 4. EMPIRI

I empirin redovisas enkätfrågorna och svaren vi fått i vår undersökning. Frågorna är kopplade ihop med valet av ämne och fokuserar främst på om människor rest i sitt hemland under året 2020 trots regeringens uppmaningar att undvika onödiga resor, och vad som motiverat dem till att resa.

### 4.1. Processbeskrivning

Vår enkät innehöll totalt 9 frågor. Se bilaga 1 för den svenskspråkiga enkäten, bilaga 2 för den finskspråkiga. I inledningen till vår undersökning specificerade vi att detta gäller endast fritidsresor, dvs. att nödvändiga arbets- och hälsoresor inte beaktas i denna undersökning.

Genom den första frågan “Har du rest inom Finland år 2020?” eliminerade vi de respondenter som inte rest. De som svarade “Nej” på denna fråga förflyttades automatiskt vidare till en skild del av undersökningen där de fick svara vad som påverkade deras beslut att inte resa. Respondenter som svarade att de har rest i fritidssyfte inom Finland år 2020, skickades vidare till val av språk. Eftersom vi inte ville begränsa oss till endast svenskspråkiga finländare valde vi att göra vår enkät tvåspråkig och därmed ge respondenter möjligheten att svara på det språk de känner sig bekvämare med; finska eller svenska.

Nästa del fokuserade sig först på att få en uppfattning av respondenter i form av grundläggande information, som ålder.

Vi ville undersöka hur rese-erfarna respondenterna upplevde sig vara, för att kunna som Pearce och Lee se efter kopplingar mellan erfarenhetsnivå och motivationsfaktorer.

Vi samlade även information om under vilka tidpunkter på året de rest.

Svarsalternativen i frågan “Varför reste du (vad motiverade dig)?” baserade sig på Pearces undersökning om reseanledningar, och respondenten fick välja upp till fem svarsalternativ av 16 motivationsfaktorer.

I sista frågan i huvuddelen av enkäten, “Skulle du ha rest i Finland under år 2020 fastän utlandsresor skulle ha varit tillåtna?”, undersökte vi om en resa i hemlandet ersatte en möjlig utlandsresa, eller om de oavsett skulle ha rest i Finland under 2020.

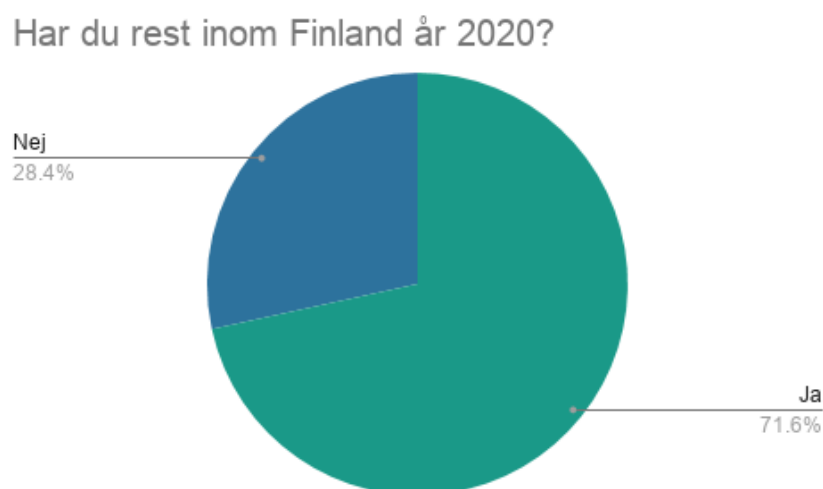
Oavsett svar på någon av frågorna får alla sista frågan om framtidsplaner, “Planerar du semestra i Finland under året 2021?”, med vilket vi ville undersöka om hemester och inhemsk turism är ett fenomen som fortsättningsvis lockar finländare.

## 4.2 Sammanställning av enkätsvar

Vi fick in sammanlagt 584 svar på vår enkät. Vi valde att sammanställa både de finska och svenska svaren och analysera dem tillsammans. Detta eftersom språk inte är en avgörande faktor i undersökningen, utan var med i enkäten främst för att respondenterna skulle ha möjlighet att välja det språk de var mer bekväma med.

### 4.2.1 Har du rest inom Finland år 2020?

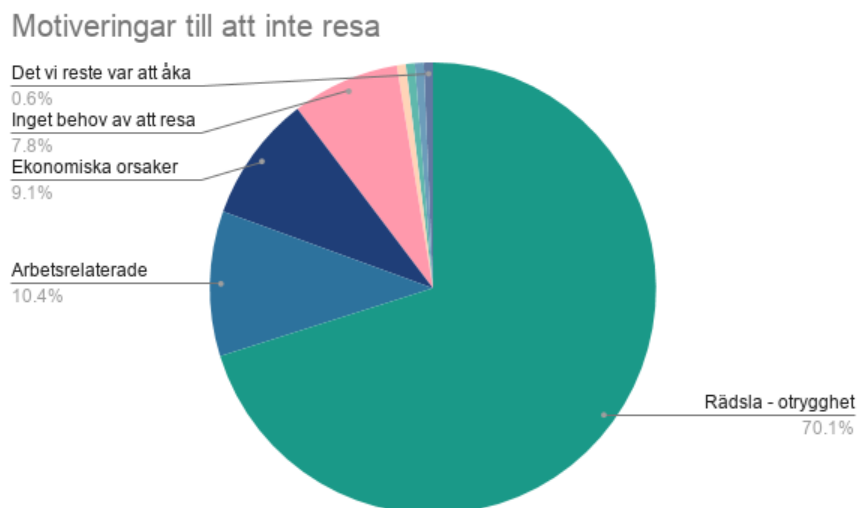
Av 584 svarande hade 428 personer, ca. 72%, rest inom Finland under året 2020, och 166 personer, 28%, hade avstått från resande. Svarsalternativen för de som inte rest var jobbrelaterade orsaker, ekonomiska orsaker, rädsla och otrygghet. Det fanns även utrymme för mer personliga svar där man själv kunde fylla i svarsalternativ.



Figur 3: Fördelningen om respondenterna rest eller inte

#### 4.2.2 Vad påverkade ditt val att inte resa inom Finland år 2020?

De respondenter som inte rest i Finland 2020 hade möjligheten att svara vad som påverkade deras val att inte resa med att välja av tre alternativ, eller fylla i ett eget.



Figur 4: Respondenters motiveringar till att inte resa inom Finland 2020

Av de tre givna svarsalternativen svarade 108 personer, ca. 70%, rädsla & otrygghet, 16 personer, ca. 10%, arbetsrelaterade orsaker, och 14 personer, ca. 9%, ekonomiska orsaker.

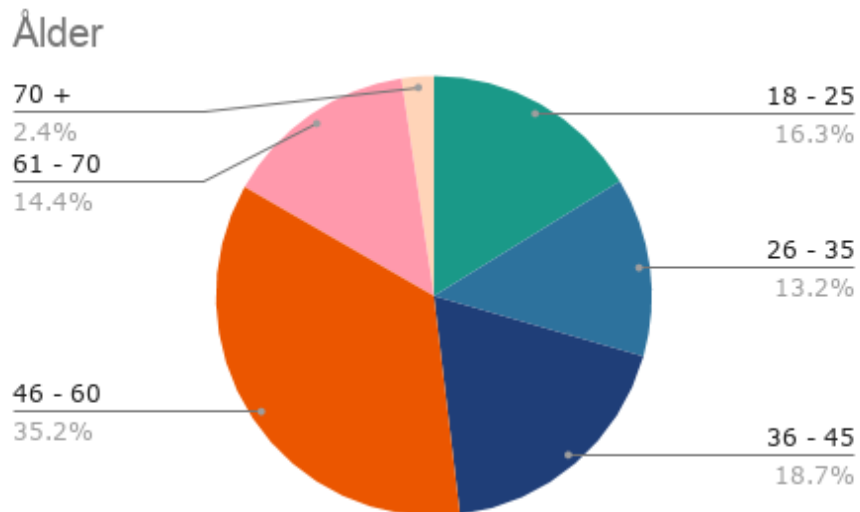
Individuella svar ifyllda av respondenter var bl.a. “Hund som är åksjuk och ingen som kan se efter den”, “Det vi reste var att åka till sommarstugan, så som vi gör alla år”, och en respondent som svarade att det är väldigt tråkigt att resa i Finland och sparar hellre pengarna tills man kan resa till Sverige igen.

12 personer, ca. 8% hade svarat att de inte haft något behov att resa under året, eller att de helt enkelt inte var intresserade att resa inom landet. Denna fråga i enkäten var inte obligatorisk att fylla i, så av 166 som svarat att de inte rest valde 154 att svara på varför.

#### 4.2.3 Ålder

Åldersfördelningen av respondenter i enkäten var relativt jämn med en majoritet, 35,2%, på personer i åldern 46-60 år. Den näst största åldersgruppen var 36-45åringa, med 18,7%.

16,3% av svarande var mellan 18-25 år, 13,2% var mellan 26-35 år, 14,4% var mellan 61-70 år, och 2,4% av svarande var i åldern 70+.



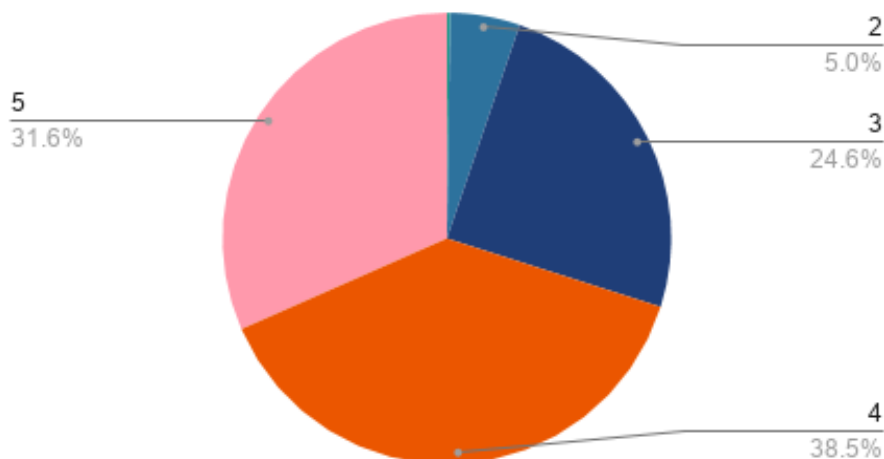
Figur 5: Åldersfördelning av respondenter

Vi ansåg att det var viktigt att undersöka åldersgruppen 70+, eftersom restriktioner har varit riktade först och främst till riskgrupperna, till vilken äldre personer hör. Sammanlagt var åldersgruppen 61-70+ totalt 16,8% av alla som har rest enligt vår undersökning.

#### 4.2.4 Hur erfaren resenär anser du dig vara?

Största delen av respondenterna anser sig själv vara väldigt erfarna resenärer. Endast 5%, 21 personer, har svarat att de anser sig vara relativt oerfarna resenärer och enbart en person har svarat att de anser sig vara oerfaren, en nybörjare, när det gäller resande. 31,6% har svarat att de anser sig vara mycket erfarna resenärer och valt den högsta siffran på vår skala, nr. 5. 38,5% har placerat sig på nummer 4 på skalan, vilket också klassas som erfaren resenär. 24,6% har svarat att de anser sig vara en van resenär, och valt nummer 3 på skalan.

## Reseerfarenhet

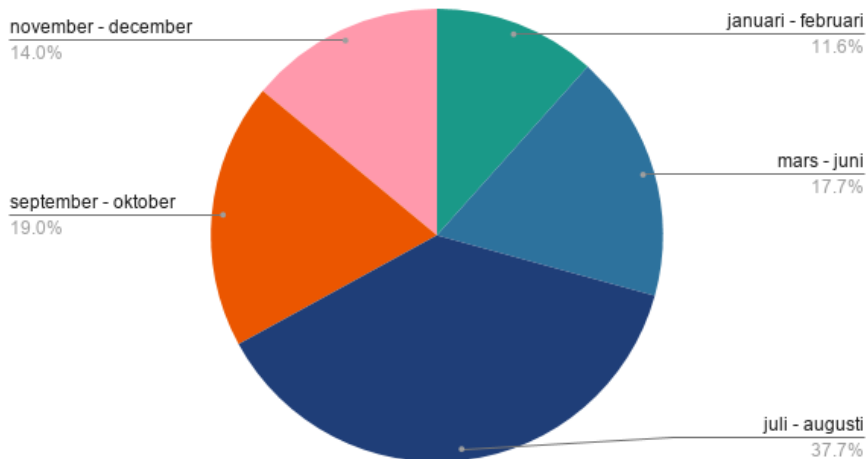


Figur 6: Respondenternas reseerfarenhet

### 4.2.5 Tidpunkt för din resa i Finland?

I frågan om tidpunkten för resan hade respondenterna möjlighet att välja alla tidpunkter de rest under året. Därför fick vi sammanlagt 843 svar på denna fråga, då flera respondenter hade rest vid flera tillfällen.

## Tidpunkt för resan



Figur 7: Tidpunkt för resan i Finland 2020

Under januari och februari, då det egentligen inte fanns några restriktioner hade 11,6% rest.

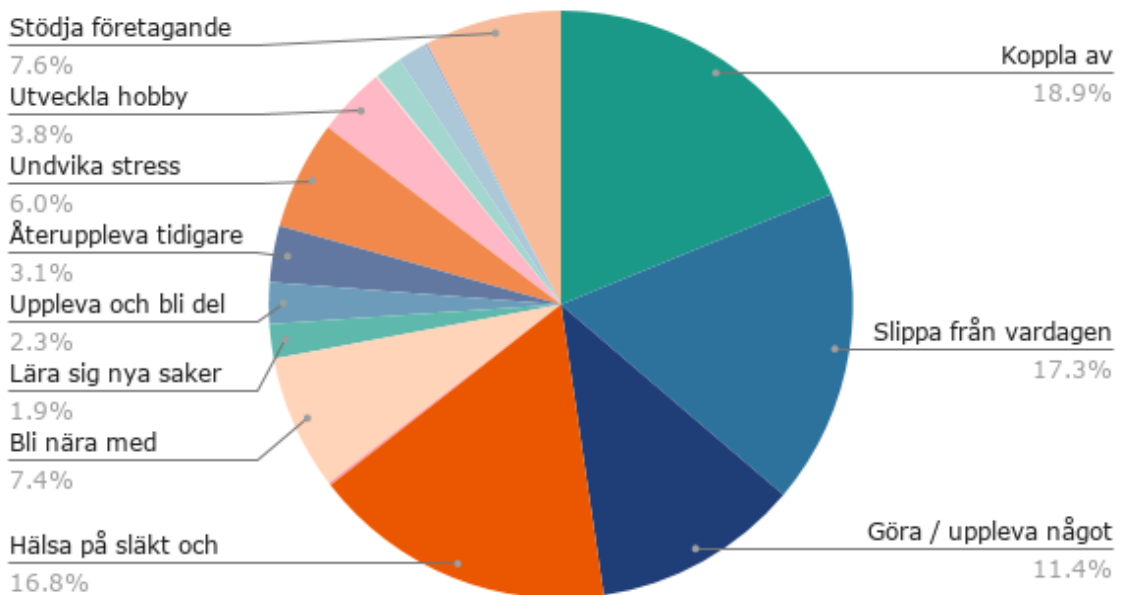


17,7% hade rest mellan mars-juni, och 19% mellan september-oktober. Den populäraste tidpunkten för hemester var under sommarsäsongen, mellan juli och augusti, då 37,7% hade rest. I november och december hade 14% rest.

#### 4.2.6 Varför reste du (vad motiverade dig)?

I frågan om motivationsfaktorer hade respondenterna chansen att välja upp till fem anledningar för sin resa. Den populäraste anledningen för att resa var för att koppla av, med 18,9%. Att slippa bort från vardagen var på andra plats med 17,3%, och att hälsa på släkt och vänner var på tredje plats med 16,8%.

#### Reseanledningar

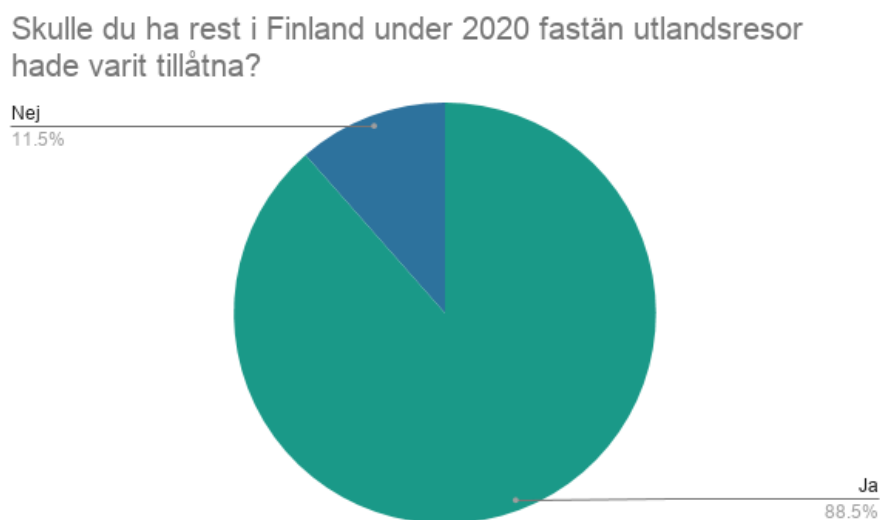


Figur 8: Respondenternas reseanledningar

De reseanledningar som var minst populära var; "Bli mer självsäker" och "Förstå mer om sig själv", som fick 2 svar var. Alternativet "Bygga självförtroende" fick endast ett.

#### 4.2.7 Skulle du ha rest i Finland under 2020 fastän utlandsresor skulle varit tillåtna?

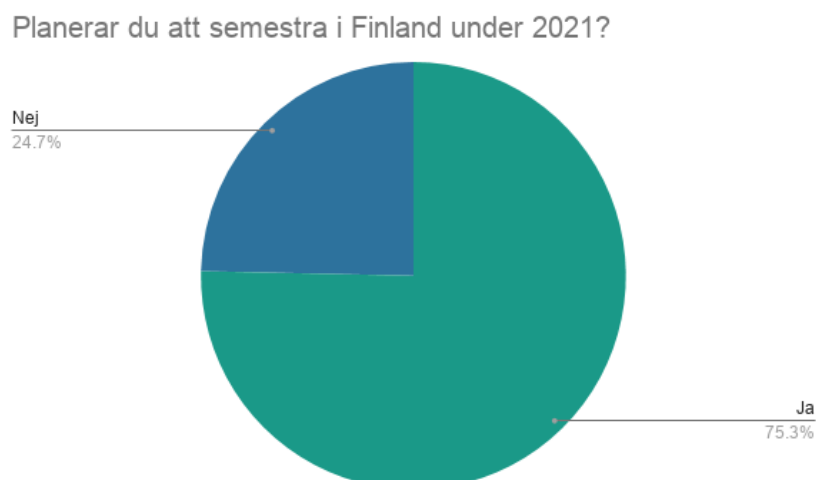
I frågan om man skulle ha rest i Finland trots att utlandsresor varit tillåtna svarade 88,5% ja, och 11,5% nej, att de inte skulle ha rest.



Figur 9: Respondenternas vilja att resa inom hemlandet år 2020

#### 4.2.8 Planerar du att resa i Finland år 2021?

Den sista frågan i frågeformuläret, "Planerar du att resa i Finland 2021?", hade alla respondenter möjlighet att svara på oavsett om man rest i Finland eller inte under året 2020. Av sammanlagt 584 svar, svarade 440 personer, ca. 75,3% att de planerar att resa i hemlandet under 2021, och 144 personer, 24,7% att de inte planerar resa inom Finland året 2021.



Figur 10: Respondenternas intresse om att resa i landet under 2021

## 5. ANALYS

Syfte med vårt arbete var att ta reda på vad motiverade turister till resande under pandemin året 2020. Undersökningen gav oss deras svar, som redovisades ovan i rubrik 4.2

“Sammanställning av enkätsvar”. I analyskapitlet analyserar vi och jämför svaren vi fått från vår enkätundersökning med teorier och andra undersökningar.

### 5.1 “100 skäl att resa i Finland”

I juli 2020 genomfördes en undersökning av kampanjen 100 skäl att resa i Finland. Syftet med undersökningen var att ta reda på intresset för inhemsk turism. 67% av respondenterna svarade att de kommer resa inom Finland under sommarsäsongen 2020 (Hellén, 2020).

Jämförelsevis svarade 71,6% att de har rest inom Finland under 2020 i undersökningen vi genomförde. Detta kan då självklart bero på skillnaden i tidpunkterna i undersökningarna. Vår enkät i detta arbete genomfördes i mars 2021 och omfattar hela året, medan undersökningen av “100 skäl att resa i Finland” genomfördes i juli 2020 och endast omfattade sommarsäsongen 2020.

“100 skäl att resa i Finland” redovisar att intresset för inhemsk turism var störst hos åldersgruppen 18-34, där 74% svarade att de kommer resa inom Finland (Hellén, 2020). Denna aspekt kan jämföras med vårt resultat i enkätfrågan “Skulle du ha rest inom Finland under 2020 fastän utlandsresor hade varit tillåtna?”, varav 85,4% av respondenterna i åldern 18-35 svarade ja.

I undersökningen av 100 skäl att resa i Finland kommer det även fram att 23% av de tillfrågade planerade att öka den inhemska turismen på grund av den rådande situationen, och 15% svarade att de inte hade valt inhemsk turism överhuvudtaget om det inte varit för undantagstillståndet (Hellén, 2020). Även detta kan jämföras med ovan nämnda fråga, “Skulle du ha rest inom Finland under 2020 fastän utlandsresor hade varit tillåtna?”, i vår enkät, varav 88,5% svarade att de oavsett skulle ha rest i Finland under året.

Den främsta orsaken till förändrade reseplaner inom hemlandet enligt undersökningen av 100 skäl att resa i Finland var viljan att stödja finska företag och entreprenörskap (Hellén, 2020). Enligt vår undersökning har denna reseanledning inte varit lika betydelsefull som vissa andra motivationsfaktorer, men svarsalternativet "Stödja finska företagare och entreprenörskap" var ändå på femte plats med 7,6%.

## 5.2 Maslows behovshierarki

Maslows teori om behovshierarki beskriver människans behov i form av en pyramid. Längst ner, dvs. de grundläggande behoven, är fysiologiska behov till följd av behov av säkerhet och därefter gemenskap. Regel i denna teori är att man måste uppfylla sitt behov på nivån nedan för att uppleva eller känna behov på en högre nivå (*se figur 1*) (Aronsson & Tengling, 2003).

Den globala pandemin gav många en känsla av otrygghet och rädsla för resor. Detta innebär att behovet för säkerheten enligt Maslows teori om behovshierarki inte var uppfyllt. Detta borde resultera i att behovet för gemenskap och självkänsla borde inte ens vara övervägt. Vår undersökning redovisade dock att 428 av 584 respondenter har fritidsrest inom Finland under pandemin Covid-19. Detta innebär att 72% av respondenterna har bortsett säkerheten som behov för att uppfylla andra behov.

Tre största anledningar till resa för våra respondenter var *avkoppling* (18,86%), *att slippa bort från vardagen* (17,35%) samt *hälsa på släkt och vänner* (16,82%). De tre behöver räknas dock i Maslows hierarki till de mittersta delarna, som nu beskrivs som större behov än säkerhet. *Avkoppling* samt *att slippa bort från vardagen* räknas in i självkänsla i behovspyramiden. Att *hälsa på släkt och vänner* räknas in i delen om behov för gemenskap.

Det verkar som att Maslows behovshierarki inte fungerar under krissituationer, som en global pandemi, eller att denna teori förändras under krissituationer. Människors behov har förändrats och därav även deras reseanledningar. Det som bekräftar detta är även tidpunkt för resande; reserestriktionerna var som striktast från mars till juni. Enkäten redovisade dock att 149 respondenter har fritidsrest inom Finland under denna tidpunkt.

Behovspyramiden för år 2020 enligt vår undersökning skulle då vara, nämnt från grundläggande behov till högst upp; fysiologiska, självkänsla, gemenskap, säkerhet och självförverkligande.

Samtidigt har vi en grupp på 28% som svarade att de inte har rest. Vi gav möjlighet för alla som svarat att de inte har rest inom Finland år 2020 att ange varför. Detta har inte varit en obligatorisk fråga så vi har fått 154 svar av 166 som svarade nej på föregående fråga.

Majoriteten (70.13%) av respondenter har svarat att orsaken var otrygghet och rädsla. Detta bekräftar då Maslows teori om behovshierarki. Behov för säkerheten var inte uppfylld för denna grupp och på grund av detta kunde de inte gå vidare till nästa behov (Aronsson & Tengling, 2003).

### **5.3 Travel Career Ladder**

Enligt Travel Career Ladder, motiveras turister på olika sätt beroende på hur reseerfaren personen är. Vi bestämde oss att undersöka hur rese erfarna våra respondenter är för att se om det finns ett tydligt mönster gällande svaren samt om de varierar beroende på deras erfarenhet (Pearce & Lee, 2005).

Vi fick total 418 svar på denna fråga. Som vi ser i figur 6, anser sig största delen av våra respondenter vara vana resenärer eller någonstans mellan van och erfaren resenär. På skalan är alternativet 3 van resenär, 4 är resenär som anser sig vara mellan van och erfaren resenär, och 5 är erfaren resenär. 31,6% är erfarna resenärer, och nybörjare är totalt 22 personer.

#### **5.3.1 Oerfarna resenärer (1-2)**

Som en nybörjare har man fått ett smakprov på resevärlden, men inte tillräckligt för att känna sig trygg i självständigt resande. Denna grupp bestod av 5,26% av respondenterna.

Enligt vår insamlade data har de flesta i denna grupp rest under perioden juli - augusti då restriktionerna inom landets gränser inte riktigt fanns och mängden insjuknade minskat.

På andra plats är perioden mars - juli där 25% av de i gruppen har rest. Det är intressant att se att även i denna grupp fanns det personer som reste trots restriktioner och försvagad känsla av säkert resande under denna period.

Gruppens tre största motivationsfaktorer är: *koppla av* (22,58%), *hälsa på släkt och vänner* (20,97%) och *slippa från vardagen* (19,35%). Därefter hade gruppen lagt på delad fjärde plats *göra / uppleva något nytt med familjen* och *undvika stress*, båda på 9,68%. Här har vi även fått motivationsfaktorer som: *bli nära med naturen* och *utveckla en hobby* (båda på 4,84%), *få annat perspektiv* (3,23%), *dela med sig kunskap* och *stödja företagande* (båda på 1,61%). Man märker tydligt att 3 orsaker sticker ut, därefter är de övriga lite uppdelade och respondenterna hade olika personliga motivationsfaktorer utan ett tydligt mönster. Detta kan betyda att denna gruppen drivs först och främst av de 3 grund-motivationsfaktorer som gäller alla i gruppen och därefter kan svaren variera beroende vilka erfarenheter inom resandet individen vill åstadkomma.

### **5.3.2 Vana resenärer (3-4)**

Denna gruppen beskriver resenärer som känner sig mer eller mindre vana med resor och känner sig trygga i resandet. De flesta av våra respondenter kände sig att tillhöra denna grupp, 45,2%, totalt 264 personer, och största delen av dem ansåg sig vara, på skalan 1-5, en fyra i rese-erfarenhetsnivå (161 personer). Största motivationsfaktorer inom gruppen var: *koppla av* (18,67%), *hälsa på släkt och vänner* (17,45%) och *slippa från vardagen* (16,24%), följt av *göra / uppleva något nytt med familjen* (10,79%). Till skillnad från föregående grupp, har denna tydligare mönster som syns i de mindre valda motivationsfaktorer. Till toppen kommer även *bli nära med naturen*, *undvika stress* och *utveckla hobby*.

Även motivationsfaktorer som att lära sig nya saker och dela sig kunskap kommer högt på tabellen. Vana resenärer visar ett mönster att deras motivationsfaktorer oftast bidrar till självkänsla, nya kunskaper och avkoppling.

### **5.3.3 Erfarna resenärer (5)**

Erfarna resenärer är en grupp som har rest flera gånger och känner sig säkra och trygga med att resa helt självständigt. Respondenter som har ansett sig vara erfarna resenärer var 132 personer och var den näst största gruppen. Deras motivationsfaktorer med största antal svar var: *slippa bort från vardagen* (18,69%), *koppla av* (18,24%), och *hälsa på släkt och vänner* (14,64%). På fjärde plats ligger *göra / uppleva något nytt med familjen* (12,61%).

Dessa fyra motivationsfaktorer liknar mönstret i föregående gruppen. I jämförelse med ovana och vana resenärer, har denna grupp delat upp sig väldigt mycket i de andra motivationsfaktorer. 8,78% respondenter har rest för att stödja företagare, och detta var mest av alla grupper. Detta kan bero på att erfarenheterna från sina tidigare resor har bidragit till ett annat perspektiv på företagare inom turistbranschen.

Resterande svaren har fått allt från 6.31% till minsta på 0,23%, förutom 2 svar som fick 0%, men de flesta övriga svarsalternativ ligger runt 2%. Denna grupp valde också bland de högsta svar som ingår i de två högsta nivåerna av Travel Career Ladder; *självständighet och utveckling* samt *självförverkligande*. Dessa två ligger högst upp på tabellen, trots att de är inte grundläggande motivationsfaktorer. Resenärer borde då inte kunna uppleva dessa motivationsfaktorer utan att uppleva de som befinner sig ner på tabellen först (*se figur 2*). I stimulationsdelen av tabellen ser vi tydligt att resenärer borde ha säkerheten i åtanke innan denne lägger sin fokus på andra motivationsfaktorer, då säkerheten är en av grundläggande motivationsfaktorer. Detta innebär att erfarna resenärer har bortsett från detta och fokuserat på sina motivationsfaktorer i *utveckling, självständighet* samt *självförverkligande* istället.

### **5.3.4 Grundläggande motivationsfaktorer**

Vi ser en tydlig koppling mellan de tre ovan nämnda grupperna; reseerfarenheten påverkar inte de tre första motivationsfaktorerna. Alla grupper har svarat att deras huvudsakliga motivationsfaktorer till resande var att *koppla av, slippa från vardagen* samt *hälsa på släkt och vänner*. Därefter varierar olika motivationsfaktorer beroende på erfarenheter.

Detta kopplar oss direkt till Travel Career Ladder samt Pearces och Lees undersökning. Deras analys visade också tre motivationsfaktorer som visade ingen betydligt skillnad mellan respondenter. De tre viktigaste motivationsfaktorer var då *nya upplevelser, flykt och avslappning* och *relationer* (Pearce & Lee, 2005).

Om vi lägger ihop *koppla av* med *slippa från vardagen* som en, kan vi tolka att den är samma som den i Lees och Pearces analys under namnen *flykt och avslappning*. Därefter har vi *hälsa på släkt och vänner* som är vår motsvarighet till deras *relationer*. Då den tredje största motivationsfaktor var att *göra/ uppleva något nytt med familjen* kan detta tolkas som *nya upplevelser*.

Dessutom ser man tydligt att erfarna resenärer fokuserar sig mera på motivationsfaktorer inom utveckling, självförverkligande och självständighet. Detta ser vi delvis i gruppen med vana resenärer. Ju mer erfarna resenärer var, desto mer utspridda var deras svar. Detta händer dock först efter att de tre grund-motivationsfaktorer är tagna i åtanke.

(Pearce, 2011)



## 6. SLUTSATS

Syftet med arbetet var att undersöka den inhemska turismen i Finland år 2020. Detta var året då turismbranschen blev paralyserad av den globala pandemin av viruset Covid-19. Vi ville lära oss mera om inhemska turismens betydelse och varför finländare valde att resa inom sitt hemland trots restriktioner och omständigheter som inte kunde garantera säkerheten.

Vi anser att vi uppnått vårt syfte och får en bättre inblick inom inhemsk turism under 2020. Vår undersökning har bekräftat Pearces och Lees arbete. Trots den globala pandemin har resenärer fortfarande påverkats först och främst av samma tre motiveringar till resande, de grundläggande faktorerna som oavsett hur mycket eller lite man har rest är alltid drivkraften. Vi har bevisat att Maslows behovshierarki inte fungerar under omständigheter som Covid-19.

Många respondenter i vår undersökning som valde att resa 2020 kommer fortsätta med inhemsk turism i framtiden. Enligt vår undersökning förblir inhemsk turism något som lockar finländare även i framtiden.

Vår undersökning fått oss att fundera på hur motivationen till resandet har ändrat sig. Människors begränsningar i närkontakt har resulterat i att behovet för gemenskap och självkänsla har varit viktigare än säkerheten. Således trots att man ska hålla avstånd och undvika onödiga fritidsresor längtade människor efter varandra och uppskattade resor och gemenskapen mera.

Man kan dra slutsatser att vår tid nu liknar renässansen. "Pånyttfödelsen" av vårt samhälle sätter människan i centrum, såsom hennes känslor, kunskap, livslust och utveckling. Alla dessa är vad våra respondenter i undersökningen har blivit motiverade av.

Industrin har varit drabbad, men finländare har visat sin uppskattning för lokala företag, sin näromgivning och sitt hemland. Flera har hittat guldkorn i sin närmiljö, något de förmodligen inte skulle ha hittat om de hade åkt på sin "vanliga" utlandsresa.

Som slutsats kan man konstatera att den egentliga påverkan av Covid-19 på turismindustrin kan fastställas först några år efter läget lugnat sig eller man hittat nya normer att leva i. Trots man hur försöker, kan man inte förutspå framtiden och det är omöjligt att veta hur pandemin utspelar sig och hurdan påverkan den sist och slutligen haft på industrin.

## **6.1 Reliabilitet och validitet**

Om en undersökning kan upprepas och man får samma resultat har den hög reliabilitet (Christensen et al., 2016). Gällande reliabilitet konstaterar vi att om frågorna skulle ställas på nytt, med specificering att de gäller år 2020, skulle svaren vara likadana. Om enkäten skulle utföras på nytt med anpassning till den tidpunkten skulle frågorna troligen besvaras annorlunda. Detta beror på Covid-19s påverkan på svarande vid just den tidpunkten. Situationen med Covid-19 utvecklas varje dag, och därför anser vi att reliabiliteten för forskning vid en annan tidpunkt är låg.

Validitet betyder att man mätt det man ämnade att mäta, vilket vi gjorde i vår undersökning. Därav kan det konstateras ha hög validitet. Respondenterna ger oss ingen orsak att ifrågasätta deras trovärdighet (Christensen et al., 2016). Slutsatserna dragna i analysdelen stryks av Lees och Pearces undersökning år 2005, eftersom vi drar liknande slutsatser.

## **6.2 Förslag till vidare forskning**

Eftersom denna studie är utförd under pandemin har inte all information och statistik om Covid-19s påverkan funnits tillgänglig vid arbetets tidpunkt. Ett förslag på vidare forskning är därför att man efter pandemin undersöker mera ingående t.ex. den ekonomiska påverkan eller hur turismindustrin ändrats efter Covid-19.

# KÄLL- OCH LITTERATURFÖRTECKNING

- Aalto, K. (2020, May 14). *100 syytä matkailla Suomessa*. Maa Ja Metsätaloustuottajain Keskusliitto.  
<https://www.mtk.fi/-/100syyta>
- Arbets- och Näringsministeriet. (n.d.). *Inrikesturism - "100 skäl" att semestra i Finland*. Arbets- Och Näringsministeriet. Retrieved March 9, 2021, from <https://tem.fi/sv/2009>
- Arbets- och Näringsministeriet. (2020, July 8). *100 syytä matkailla Suomessa -kampanja laajenee kotimaanmatkailun tukemiseksi*. Arbets Och Näringsministeriet.  
<https://tem.fi/-/100-syyta-matkailla-suomessa-kampanja-laajenee-kotimaanmatkailun-tukemiseksi-i-1>
- Arbets- och Näringsministeriet. (2021, February 22). *Bedömning: Coronapandemin minskade turisternas konsumtion i Finland med över 40 procent*. Arbets- Och Näringsministeriet.  
[https://tem.fi/-/arvio-koronapandemia-supisti-matkailijoiden-kulutusta-suomessa-yli-40-prosentti-a?languageId=sv\\_SE](https://tem.fi/-/arvio-koronapandemia-supisti-matkailijoiden-kulutusta-suomessa-yli-40-prosentti-a?languageId=sv_SE)
- Aronsson, L., & Tengling, M. (2003). *Turism: världens största näring*. Liber ekonomi.
- ÅSUB. (2021, February 2). *Inresande till Åland 2020*. Ålands Statistik- Och Utredningsbyrå.  
<https://www.asub.ax/sv/statistik/inresande-aland-2020>
- Christensen, L., Engdahl, N., Grääs, C., & Haglund, L. (2016). *Marknadsundersökning-en handbok, upplaga 4: 1. Lund: Studentlitteratur*.
- Ekholm, M., West, P., Lång, L., & Stén, F. (2020, August 28). *Turistsäsongen bättre än väntat – inhemska turismen ökade på många håll men Nyland och Åland backade stort*. Svenska Yle.  
<https://svenska.yle.fi/artikel/2020/08/28/turistsasongen-battre-an-vantat-inhemska-turismen-okade-pa-manga-hall-men-nyland?fbclid=IwAR0bN9DxdE-ddHuwcwUITniCIKH-gpEIzKXF31vHZ4enA4mvKUKUvC32Kto>
- Eliasson, A. (2010). *Kvantitativ metod från början*. Studentlitteratur.
- Fletcher, J., Fyall, A., Gilbert, D., & Wanhill, S. (2017). *Tourism: Principles and Practice*. Pearson

UK.

Goncalves, A. (2020, January 28). *What Is Staycation: Discover The Latest Trend In Sustainable Tourism*. <https://youmatter.world/en/staycation-definition-stay-vacations-sustainable/>

Hellén, A.-M. (2020, July 7). *Kyselytutkimus: Suomalaiset haluavat tukea paikallista yrittäjyyttä matkailemalla kotimaassa*. 100 Syytä.  
<https://100syyta.fi/medialle/kyselytutkimus-suomalaiset-haluavat-tukea-paikallista-yrittajyytta-matkailemalla-kotimaassa>

Holden, A. (2004). *Tourism Studies and the Social Sciences*. Routledge.

Karlsson, S. (2021, February 23). *Nu krävs negativt coronatest för resenärer på färjorna – vi svarade på era frågor om de nya reglerna*. Svenska Yle.  
<https://svenska.yle.fi/artikel/2021/02/23/nu-kravs-negativt-coronatest-for-resenarer-pa-farjorna-vi-svarade-pa-era-fragor>

McIntosh, R W, Goeldner Ch. R., Ritchie J.R. (1990). *Tourism. Principles, Practises, Philosophies*. John Wiley & Sons, New York.

Murphy, P. E. (2013). *Tourism: A Community Approach (RLE Tourism)*. Routledge.

Nylund, B. (2020, June 13). *Ekonomisk sommartorka väntar Ålands turistnäring - över 100 miljoner på spel*. Hufvudstadsbladet.  
<https://www.hbl.fi/artikel/ekonomisk-sommartorka-vantar-for-alandsturnarng-over-100-miljoner-pa-spel/>

Oxford Dictionary, E. (n.d.). *Definiton of Staycation*. English, Dictionary Oxford; Lexico Dictionaries. Retrieved February 17, 2021, from <https://www.lexico.com/definition/staycation>

Pearce, P. L. (2011). *Tourist Behaviour and the Contemporary World*. Channel View Publications.

Pearce, P. L., & Lee, U.-I. (2005). Developing the Travel Career Approach to Tourist Motivation. *Journal of Travel Research*, 43(3), 226–237.

Pölkki, M. (2020, August 28). *Kotimaan matkailijat pelastivat Suomen matkailukesän, mökkeilyn suosio kasvoi merkittävästi*. Helsingin Sanomat.

<https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000006617150.html>

Ryan, C. (1998). The travel career ladder An Appraisal. *Annals Of Tourism Research*, 25(4), 936–957.

Statsrådet. (2020a, March 12). *Regeringen beslutade om rekommendationer för att bromsa coronavirusets spridning*. Statsrådet.

<https://valtioneuvosto.fi/sv/-/10616/regeringen-beslutade-om-rekommendationer-for-att-bromsa-coronavirusets-spridning>

Statsrådet. (2020b, March 16). *Regeringen har i samverkan med republikens president konstaterat att undantagsförhållanden råder i Finland på grund av coronavirusutbrottet*. Statsrådet.

<https://valtioneuvosto.fi/sv/-/10616/hallitus-totesi-suomen-olevan-poikkeusoloissa-koronavirustilanteen-vuoksi>

Statsrådet. (2020c, March 25). *Begränsningar i rörelsefriheten i Nyland - Regeringen beslutade om ytterligare åtgärder för att hindra spridningen av coronaepidemin*. Statsrådet.

<https://valtioneuvosto.fi/sv/-/10616/uudellemaalle-liikkumisrajoituksia-hallitus-paatti-uusista-lisatoimista-koronaepidemian-leviamisen-estamiseksi>

Statsrådet. (2020d, May 4). *Regeringen har fastställt en hybridstrategi för hantering av coronakrisen och för att stegvis avveckla restriktionerna*. Statsrådet.

<https://valtioneuvosto.fi/sv/-/10616/hallitus-linjasi-suunnitelmasta-koronakriisin-hallinnan-hybridstrategiaksi-ja-rajoitusten-vaiheittaisesta-purkamisesta>

Statsrådet. (2020e, May 29). *Regeringens riktlinje: Resor i hemlandet möjliga bara hälso- och säkerhetsanvisningarna beaktas*. Statsrådet.

<https://valtioneuvosto.fi/sv/-/10616/hallitus-linjasi-kotimaassa-voi-matkailla-kun-noudattaa-terveys-ja-turvallisuusohjeita>

Statsrådet. (2020f, May 31). *Ändringar i restriktionerna på grund av coronavirusepidemin från och med den 1 juni*. Statsrådet.

<https://valtioneuvosto.fi/sv/-/10616/muutoksia-koronavirusepidemian-vuoksi-asetettuihin-rajoituksiin-1-kesakuuta>

Tamminen, T., & Nurmi, O. (2020). *Finländarnas resor*.

[https://www.stat.fi/til/smat/2020/14/smat\\_2020\\_14\\_2020-11-05\\_sv.pdf](https://www.stat.fi/til/smat/2020/14/smat_2020_14_2020-11-05_sv.pdf)

THL. (2020a, December 18). *Om du reser i Finland under jullovet, beakta försiktighetsåtgärderna och den lokala coronasituationen*. Institutet För Hälsa Och Välfärd.

<https://thl.fi/sv/web/thlfi-sv/-/om-du-reser-i-finland-under-jullovet-beakta-forsiktighetsatgarderna-och-den-lokala-coronasituationen>

THL. (2020b, December 23). *Ökningen av antalet coronavirusfall har jämnats ut – situationen ändå fortsatt allvarlig*. Institutet För Hälsa Och Välfärd.

<https://thl.fi/sv/web/thlfi-sv/-/okningen-av-antalet-coronavirusfall-har-jamnats-ut-situationen-and-a-fortsatt-allvarlig>

TT-Nyhetsbyrån. (2021, March 7). Ålands BNP rasade med 16 procent – ”Kan bli konkurser i höst”. *Dagens Industri*.

[https://www.di.se/nyheter/alands-bnp-rasade-med-16-procent-kan-bli-konkurser-i-host/?fbclid=IwAR39Mt7\\_XZa6IIdMnZy1xCngl5Jac2mAj9VIibHOM1SuWwjhO2ejFWU6Aw4](https://www.di.se/nyheter/alands-bnp-rasade-med-16-procent-kan-bli-konkurser-i-host/?fbclid=IwAR39Mt7_XZa6IIdMnZy1xCngl5Jac2mAj9VIibHOM1SuWwjhO2ejFWU6Aw4)

UNWTO. (2019, July 30). *Glossary of tourism terms*. United Nations World Tourism Organization.

<https://www.unwto.org/glossary-tourism-terms>

UNWTO. (2020a, July). *The Impact of Covid 19 on Tourism*. United Nations World Tourism Organization.

<https://webunwto.s3.eu-west-1.amazonaws.com/s3fs-public/2020-08/UN-Tourism-Policy-Brief-Visuals.pdf>

UNWTO. (2020b, September 14). *UNWTO Highlights Potential of Domestic Tourism to Help Drive Economic Recovery in Destinations Worldwide*. United Nations World Tourism Organization.

<https://www.unwto.org/news/unwto-highlights-potential-of-domestic-tourism-to-help-drive-economic-recovery-in-destinations-worldwide>

UNWTO. (2021, January 28). *2020: Worst Year in Tourism History with 1 Billion Fewer International Arrivals*. United Nations World Tourism Organization.

<https://www.unwto.org/news/2020-worst-year-in-tourism-history-with-1-billion-fewer-international-arrivals>

Visit Åland, V. Å. (2019). *Rapport: Turismen på Åland*.

[https://www.visitaland.com/app/uploads/sites/3/2020/02/Turismrapport-2019\\_print-.pdf](https://www.visitaland.com/app/uploads/sites/3/2020/02/Turismrapport-2019_print-.pdf)

Visit Finland, B. F. (2020). *Matkailutilinpito - Matkailun talous ja työllisyysvaikutukset 2017-2018*.

[https://www.businessfinland.fi/493d39/globalassets/julkaisut/visit-finland/tutkimukset/2020/matkailutilinpito\\_raportti\\_2017-2018.pdf](https://www.businessfinland.fi/493d39/globalassets/julkaisut/visit-finland/tutkimukset/2020/matkailutilinpito_raportti_2017-2018.pdf)

Wolrath-Söderberg, M., & Wormbs, N. (2019). *Grounded - Beyond flygskam*.

[https://fores.se/wp-content/uploads/2019/11/Grounded-Beyond-flygskam\\_Online.pdf](https://fores.se/wp-content/uploads/2019/11/Grounded-Beyond-flygskam_Online.pdf)

World Travel & Tourism Council. (2021, June 4). *Economic Impact Report*. World Travel & Tourism

Council. <https://wttc.org/Research/Economic-Impact>

Yang, Y., Zhang, H., & Chen, X. (2020). Coronavirus pandemic and tourism: Dynamic stochastic

general equilibrium modeling of infectious disease outbreak. *Annals Of Tourism Research*, 83, 102913.

# BILAGOR

## Bilaga 1 - Enkätfrågor på svenska

Har du rest inom Finland år 2020?

- Ja
- Nej

Vad påverkade ditt val att inte  
fritidsresa inom Finland år 2020?

- Jobbrelaterat
- Ekonomiska orsaker
- Rädsla - trygghet
- Other:

Språk

- Svenska
- Suomi

Ålder

- 18-25
- 26-35
- 36-45
- 46-60
- 61-70
- 70+

Hur reseerfaren anser du dig vara?

- 1 - Nybörjare
- 2
- 3 - Van resenär
- 4
- 5 - Erfaren resenär

Tidpunkt för resan i Finland 2020

- Januari - februari
- Mars - juni
- Juli - augusti
- September - oktober
- November - december

Varför reste du (vad motiverade  
dig)?

- Koppla av
- Slippa bort från vardagen
- Hälsa på släkt och vänner
- Bli mer självständig
- Bli nära med naturen
- Lära sig nya saker
- Återuppleva tidigare minne
- För att undvika stress
- Bygga självförtroende
- För att få ett annat perspektiv  
på livet
- För att stödja finska företagare  
och entreprenörskap
- Utveckla en hobby / kompetens
- Göra / uppleva något nytt med  
familjen
- Förstå mer om sig själv
- Uppleva och bli del av andra  
kulturer
- Dela med sig kunskaper med  
andra

Skulle du ha rest i Finland under år  
2020 fastän utlandsresor skulle ha  
varit tillåtna?

- Ja
- Nej

Planerar du att semestra i Finland  
under året 2021?

- Ja
- Nej



## Bilaga 2 - Enkätfrågor på finska

### Oletko matkustanut kotimaassasi (Suomi) vuotena 2020?

- Kyllä
- En

### Motivaatiot olla matkustamatta

- Työhön liittyvät syyt
- Taloudelliset syyt
- Pelko - turvallisuuden puute
- Other:

### Kieli

- Svenska
- Suomi

### Ikä

- 18-25
- 26-35
- 36-45
- 46-60
- 61-70
- 70+

### Kuinka kokenut matkustaja olet omasta mielestäsi?

- 1 - Aloittelija
- 2
- 3 - Tottunut
- 4
- 5 - Kokenut

### Milloin olet matkustanut Suomessa?

- Tammikuu - helmikuu
- Maaliskuu - kesäkuu
- Heinäkuu - elokuu
- Syyskuu - lokakuu
- Marraskuu - joulukuu

### Mikä motivoi sinua matkustamiseen Suomessa 2020?

- Rentoutuminen
- Irtaantuminen arjesta
- Perheen kanssa uusien asioiden kokeminen
- Suvun ja ystävien tapaaminen
- Itsenäistyminen
- Luonnossa liikkuminen
- Uusien asioiden oppiminen
- Uusien kulttuurien kokeminen
- Vanhojen muistojen uudelleen eläminen
- Stressin vähentäminen / välttäminen
- Harrastus / erilaisten taitojen kehittäminen
- Itseluottamuksen vahvistaminen
- Uusien asioiden kokeminen toisten kanssa
- Saada erilainen näkökulma elämään
- Halu oppia tuntemaan itsensä paremmin
- Kotimaisten yrittäjien ja yritysten tukeminen

### Olisitko matkustanut Suomessa vuoden 2020 aika vaikka ulkomaanmatkailu olisi ollut mahdollista?

- Kyllä
- En

### Suunnitteletko matkustamista Suomessa vuonna 2021?

- Kyllä
- En